



DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 105

www.parlament.md

23 11 2016

PP nr. 32

Biroul Permanent al Parlamentului

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlu de inițiativă legislativă, proiectul de lege pentru modificarea și completarea articolului 21 din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională.

Anexă:

1. Proiectul de lege - 1 filă;
2. Nota informativă - 3 filă;

A. Caudu
S. Sirbu
St. Creșca
I. Creșca / Șt. Vemeș

Deputați în Parlament

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. 432		
23	11	2016
Ora		

LEGE
pentru modificarea și completarea
articolului 21 din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994
cu privire la Curtea Constituțională

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I – Articolul 21 din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1995, nr. 8, art. 86), se modifică și se completează după cum urmează:

la alineatul (2) și alineatul (3) cuvintele „și pensie” se exclud;
se completează cu alineatul (4)¹ -(4)³ cu următorul cuprins:

„(4¹) Judecătorul Curții Constituționale care a atins vârsta de 50 de ani și are o vechime în muncă de cel puțin 20 de ani calendaristici, inclusiv în funcția de judecător al Curții Constituționale pe perioada unui mandat deplin, are dreptul la pensie pentru vechime în muncă în proporție de 55 procente față de salariul lui mediu, iar pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 20 de ani – de 3 procente, dar în total nu mai mult de 80 procente față de salariul lui mediu, ținându-se cont de indexarea salariului.

(4²) Pensia pentru vechime în muncă se plătește integral judecătorului în funcție.

(4³) După pensionare, judecătorul are dreptul să se angajeze și să primească și pensia și salariul integral.”

Art. II – Judecătorilor Curții Constituționale în demisie, care la data intrării în vigoare a prezentei legi au atins vârsta de pensionare, dar nu au un stagiul special de cotizare de 12 ani și 6 luni în funcția de judecător și nu beneficiază de pensia pentru judecător, aceasta urmează a le fi recalculată în condițiile articolului I.

Președintele Parlamentului

Notă Informativă
la proiectul Legii pentru modificarea și completarea
articolului 21 din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994
cu privire la Curtea Constituțională

Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 20 din 23 iunie 2015 Curtea Constituțională a recunoscut constituțională sintagma „12 ani și 6 luni” de la alineatul (1) al articolului 32 din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, în măsura în care nu se aplică judecătorilor Curții Constituționale.

Potrivit Articolul 21 din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, Președintele Curții este asimilat cu Președintele Curții Supreme de Justiție în indemnizații și pensie iar judecătorii sunt asimilați cu vicepreședintele Curții Supreme de Justiție.

Modalitatea de asigurare a judecătorilor cu pensie este stabilită în art. 32 al Legii nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului. Potrivit alin. (1) al art. 32 din legea enunțată: „Judecătorul care a atins vârsta de 50 de ani și are o vechime în muncă de cel puțin 20 de ani, dintre care cel puțin 12 ani și 6 luni a activat în funcția de judecător, are dreptul la pensie pentru vechime în muncă în proporție de 55% din salariul mediu lunar, iar pentru fiecare an complet de muncă peste vechimea de 20 de ani – de 3%, dar în total nu mai mult de 80% din salariul mediu lunar. Pensia judecătorului se recalculează ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu.”

În contextul celor relatate și coroborând prevederile Legii cu privire la Curtea Constituțională cu prevederile Legii cu privire la statutul judecătorului, observăm că stagiul special de cotizare pentru judecătorii Curții Constituționale este de 12 ani și 6 luni. Adică, judecătorul Curții care a atins vârsta de 50 de ani și are o vechime în muncă de cel puțin 20 de ani calendaristici, dintre care cel puțin 12 ani și 6 luni în funcție de judecător, are dreptul la pensie pentru vechime în muncă.

Ținem să menționăm că perioada stagiului special de cotizare pentru judecătorii instanțelor judecătorești se consideră a fi una proporțională, reieșind din faptul că potrivit Legii Supreme „Judecătorii care au susținut concursul sunt numiți în funcție pentru prima dată pe un termen de 5 ani. După expirarea termenului de 5 ani, judecătorii vor fi numiți în funcție până la atingerea plafonului de vârstă, stabilit în condițiile legii.”. Numirea judecătorului în funcție până la atingerea plafonului de vârstă, acordă o stabilitate funcțională acestora în exercitarea funcției. Or, potrivit normelor legale, judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii.

Spre deosebire de durata mandatului judecătorilor instanțelor judecătorești, judecătorii Curții Constituționale sunt numiți pentru un mandat de 6 ani. Concomitent, conform art. 5 al Legii cu privire la Curtea Constituțională, această funcție poate fi deținută pe durata a două mandate. Or, în urma unui simplu calcul observăm că o persoană poate deține funcția de judecător la Curtea Constituțională pe o durată nu mai mare de 12 ani. În astfel de condiții, se creează situația în care un judecător al Curții după deținerea a două mandate consecutive este lipsit de dreptul de a fi asigurat cu pensie, în condiții similare judecătorilor instanțelor judecătorești, din simplul considerent că stagiul special de cotizare nu poate fi atins (12 ani și 6 luni) reieșind din prevederile actualei legislații. Ba mai mult, o persoană poate fi judecător la Curtea Constituțională pe durata unui singur mandat.

În condițiile expuse supra, de respectiva pensie pot beneficia doar judecătorii Curții Constituționale care anterior au activat în calitate de judecători la instanțele de drept comun. Totodată, citind art.11 din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 „Judecător al Curții Constituționale poate fi persoana care deține cetățenia Republicii Moldova, are domiciliul în țară, are pregătire juridică superioară, înaltă competență profesională și o vechime de cel puțin 15 ani în activitatea juridică, în învățământul juridic superior sau în activitatea științifică.”. Astfel, observăm că pot deveni judecători la Curte persoanele care întrunesc cerințele enunțate (vârstă, studii, etc.), fără a exista obligativitatea deținerii anterioare a funcției de judecător în instanțele judecătorești.

Concluzionând cele expuse și reieșind din statutul judecătorilor Curții Constituționale, care este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova, se impune necesitatea operării amendamentelor în art. 21 din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994, prin stabilirea stagiului special de cotizare pe durata unui mandat.

Cu titlu de exemplu, se poate de reținut că cadrul legal existent, la stabilirea pensiei pentru deputați, prevede un stagiul special de cotizare de 2 ani în respectiva funcție, în pofida faptului că mandatul de deputat este de 4 ani.

Concomitent, este de menționat că Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova 2011-2014 “Integrare europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare” cuprinde un capitol distinct consacrat segmentului “Consolidării rolului Curții Constituționale”. Același obiectiv este trasat și în Strategia de reformă a sectorului justiției pentru anii 2011-2016, aprobată prin Legea nr.231 din 25 noiembrie 2011 și în Planul de acțiuni pentru implementarea Strategiei, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr.6 din 16 februarie 2012.

Respectivele documente de politici abordează mai multe segmente de intervenție specifice în activitatea Curții Constituționale. Printre acestea se enumeră

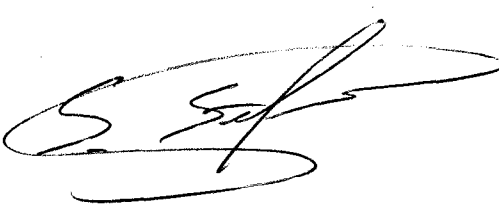
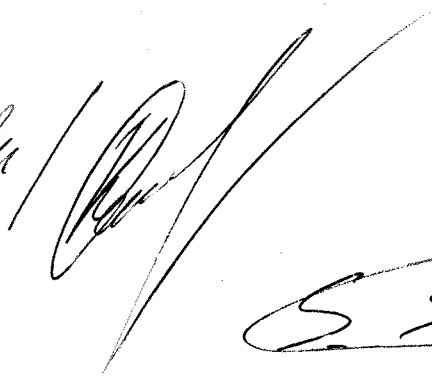
și optimizarea duratei mandatului de judecător în scopul asigurării unei independențe depline a acestuia în exercitarea atribuțiilor funcționale.

Astfel, se intenționează stabilirea deținerii unui singur mandat, fără posibilitatea deținerii a două mandate, practică existentă și în multe state europene.

Reieșind din cele expuse, se consideră oportun ca textul legii, la segmentul care vizează condițiile de pensionare a judecătorilor Curții, să nu cuprindă expres numărul de ani în care persoana a deținut funcția de judecător al instanței de jurisdicție constituțională (or, acesta din urmă potrivit documentelor de politici existente urmează a fi modificat), ani care se includ în stagiul special de cotizare, ci să facă referire doar la durata mandatului, fapt care va exclude necesitatea intervenției ulterioare în textul legii.

Adoptarea modificărilor propuse în proiectul de lege elaborat vor duce la asigurarea unei echități în obținerea garanțiilor sociale pentru magistrații Curții Constituționale.

A. Căduț



Deputați în Parlament